

Gulating lagmannsrett
Postboks 7414
5020 Bergen

***Sak nr. 09-195204ASK-
GULA/AVD1
Anke til Høyesterett***

Ankende part:

John F. Knutsen
Torleiv Kvalviksgate 5B
4022 Stavanger

Ankemotparter:

Staten v/Domstoladministrasjonen
Dronningens gate 2
7011 Trondheim

Staten v/ Justisdepartementet
Akersgt. 42
Oslo

Innhold

1. Ankegrunnlaget.....	2
2. Staten som part.....	3
2.1 Domstoladministrasjonen som part	3
2.2 Justisdepartementet som part	3
2.2.1 Tvisteloven §30-13.....	3
2.2.2 Ytterligere kommentarer knyttet til departementets rolle i.h.t. §30-13	3
2.2.3 Menneskerettsloven §2,§3 og tvl. §1-2	4
2.2.4 Tvistelovens §15-9 og §15-8 i sammenheng	4
3. Manglende forkynning Domstoladministrasjonen og Justisdepartementet.....	5
3.1 Ubetinget saksbehandlingsfeil jfr. §29-21 (a).....	5
3.2 Ubetinget saksbehandlingsfeil også ved brudd på §9-6 (1)	5
4. Manglende innsyn i sakens dokumenter og derved mulighet for kontradiksjon.....	5
5. Sondring mellom usaklig forskjellsbehandling og habilitetsbestemmelser	6
6. Drøfting påstand	7
7. Påstand	7
7.1 Påstand saksbehandling lagmannsretten	7
7.2 Påstand saksbehandling tingretten	7
7.3 Påstand realitet.....	7
7.4 Påstand tidligere saksbehandling Høyesterett	8
7.5 Påstand innsyn og saksomkostninger mv	8
8. Underskrift	8

1. Ankegrunnlaget

1. Det ankes over både saksbehandlingen ved lagmannsretten og lovanvendelsen jfr. Tvistelovens §30-6 bokstav b og c.

2. Staten som part

2.1 Domstoladministrasjonen som part

2. Av tvistelovens §20-12 (3) fremgår at Domstoladministrasjonen er motpart ved krav om erstatning knyttet til partenes sakskostnader.
3. Under henvisning til det feilaktige synspunkt i HR-2009-02399 avsnitt 23 skal bemerkes at domstolene (herunder også Høyesterett) ikke kan velge bort Domstoladministrasjonen som motpart.
4. Det følger direkte av loven at Domstoladministrasjonen er motpart i forbindelse med krav om at saksomkostninger skal dekkes av staten og at sakens dokumenter derfor må forkynnes for Staten v/ Domstoladministrasjonen.

2.2 Justisdepartementet som part

2.2.1 Tvisteloven §30-13

5. Ved spørsmål knyttet til grunnloven og internasjonale konvensjoner (etter sin ordlyd også inklusive dem som inngår i Menneskerettsloven jfr. §2) har Justisdepartementet rett til å opptre for Høyesterett jfr. §30-13.
6. I denne saken er det påstått brudd både på den europeiske menneskerettskonvensjon og på Europarådets konvensjoner knyttet til korrupsjon.
7. Etter sin ordlyd gjelder bestemmelsen kun når det *"reises spørsmål om å sette til side eller fortolke innskrenkende regler gitt ved lov, provisorisk anordning eller stortingsbeslutning"*.
8. I vårt tilfelle dreier det seg om Menneskerettsloven skal gis en rettmessig eller en innskrenkende tolking. Menneskerettsloven med konvensjoner er også norsk lov.
9. Dette tilsynelatende dilemma eller uklarhet løses ved neste punktum:
Staten har rett til å opptre i saken så langt det er nødvendig for å ivareta det offentlige interesser ved den mulige regelkonflikt.
10. Formålet med bestemmelsen er altså å avverge uheldige følger av en eventuell regelkonflikt.
11. Vilkårene i §30-13 er derved oppfylt.

2.2.2 Ytterligere kommentarer knyttet til departementets rolle i.h.t. §30-13

12. Ved gjennomlesing av §30-13 kan man lett få det inntrykk at departementets rolle m.h.t. menneskerettskonvensjonene er så langt mulig, å levere argumenter for å hindre at disse får gjennomslag ved norske domstoler.
13. Dette er ikke så merkelig, domstolene har lenge hatt som utgangspunkt at konvensjonene representerer et fremmedelement som skal nedtones, tiltross for at dette er norsk lov like god som annen lov (egentlig bedre jfr. menneskerettslovens §3).

14. Selv om Justisdepartementet og domstolene så langt synes å ha vært svært samkjørte på dette punkt, er ikke dette noen nødvendighet.
15. Justisdepartementet skal ivareta statens d.v.s. borgernes interesser.
16. Like lite som det er opplagt at den utøvende makts interesser i alle sammenhenger sammenfaller med borgernes interesser, like lite er det åpenbart at borgernes interesser i alle sammenhenger er sammenfallende med domstolenes og dommernes interesser.
17. I et tilfelle som det foreliggende hvor domstolene har en særinteresse i de spørsmål som inngår i saken er det av særlig viktighet med offentlighet og at den utøvende makt som et uavhengig statsorgan som også skal ivareta borgernes interesser har mulighet for å komme med synspunkter.

2.2.3 Menneskerettsloven §2,§3 og tvl. §1-2

18. For så vidt gjelder brudd på den europeiske menneskerettsdomstol, følger Justisdepartementets partsstilling også direkte av konvensjonens subsidiaritetsprinsipp og av behandlingsformen ved den Europeiske menneskerettsdomstol i Strasbourg der Justisdepartementet (og ikke Domstoladministrasjonen) opptrer på statens vegne.
19. Når Justisdepartementet opptrer som part på statens vegne ved forhandlingene i Strasbourg må departementet også kunne opptre som part i Norge.
20. Dette vil også ivareta behovet for kontradiksjon og, gi en mer reell prøving i Norge jfr. subsidiaritetsprinsippet.
21. Denne forståelsen vil i tillegg på et tidligere tidspunkt kunne gi departementets lovavdeling innsikt i mangler og svakheter i lovgivningen, og derved en mulighet for å rette disse opp ved lovforslag til Stortinget.
22. I motsetning til §30-13 vil en partsstilling basert direkte på menneskerettslovens bestemmelser og/eller en tolking av tvl. §1-2 ikke bare være knyttet opp mot behandling i Høyesterett.

2.2.4 Tvistelovens §15-9 og §15-8 i sammenheng

23. At Justisdepartementet ikke kan ekskluderes fra saksbehandlingen fremkommer også av sammenhengen mellom tvistelovens §15-9 og §15-8.
24. Når det gjelder spørsmålet om Justisdepartementet i tilfelle er nødt til å gi til kjenne en mening i forbindelse med spørsmålet, så skal anføres at verken Justisdepartementet som organ eller den enkelte embetsmann (gjelder for så vidt også Regjeringsadvokaten) kan passivt observere brudd på konvensjonene inkludert i menneskerettslovens §2 uten å gripe inn.
25. Justisdepartementet (og den enkelte embetsmann) har på samme måte som dommerne og domstolene, men uavhengig av disse, en selvstendig plikt til å besørge lovgivningen håndhevet.

26. Denne plikten følger blant annet av den embetsed som skal avlegges i.h.t. Grunnlovens bestemmelser.
27. Heller ikke for §15-8 og §15-9 gjelder noen begrensning knyttet til Høyesterett jfr. §30-13.
28. Det følger av dette at sakens dokumenter også må forkynnes for Staten v/Justisdepartementet.

3. Manglende forkynning Domstoladministrasjonen og Justisdepartementet

3.1 Ubetinget saksbehandlingsfeil jfr. §29-21 (a)

29. Som redegjort for over skulle anken vært forkynt for både Domstoladministrasjonen og for Justisdepartementet. Manglende forkynnelse til motpartene slik at disse får anledning til å uttale seg om spørsmålet er en feil som ubetinget skal tillegges virkning jfr. tvl. §29-21 (a).

3.2 Ubetinget saksbehandlingsfeil også ved brudd på §9-6 (1)

30. I skjerpende retning gjelder at tvl. §9-6 (1) om denne parts rett til å uttale seg også er overtrådt.
31. Det vises til at partene har et ubetinget rettskrav på å uttale seg jfr. "skal":
(1) Partene skal gis adgang til å uttale seg om forhold av betydning for avgjørelser om saksbehandlingen.
32. Det forhold at anken ikke er blitt forkynt for motpartene er helt klart et forhold av betydning.
33. Også denne feilen er derfor en ubetinget saksbehandlingsfeil.

4. Manglende innsyn i sakens dokumenter og derved mulighet for kontradiksjon

34. Denne part har fortsatt ikke innsyn i sakens dokumenter, verken habilitetssaken (som inkluderer alle boets dokumenter jfr. tingrettsdommer Skålnes uttalelse) eller dødsbosaken som naturligvis også omfatter alle boets dokumenter.
35. Denne part har gjennom det meste av boets behandlingstid krevd innsyn i dødsboets dokumenter uten å ha blitt gitt slik innsyn.
36. Til dette anfører lagmannsretten (nederst side 9):
Å bli nektet innsyn, slik ankende part anfører, er noe annet enn at dokumentet ved en feil ikke er oversendt eller at tingrettsdommeren var uvitende om at dokumentene ikke hadde kommet til ankende parts kunnskap.
37. Dersom det hadde dreiet seg om et enkelt dokument, kunne lagmannsrettens anførsel muligvis hatt noe for seg.

38. Men når det er tale om et sammenhengende forhold gjennom nesten 17 år og om at det er krevd innsyn i mer enn 500 dokumenter og en manglende dokumentoversikt så fremstår også lagmannsrettens saksbehandling i denne omgang både som usaklig og useriøs.
39. Dette er litt enkelt uttrykt, saksbehandling på bananrepublikknivå.
40. Rent juridisk uttrykt er det manglende innsyn naturligvis et eklatant brudd på helt elementære saksbehandlingsregler herunder også brudd på den europeiske menneskerettskonvensjon.
41. Det manglende innsyn innebærer derved også saksbehandlingsfeil som skal gis ubetinget virkning.

5. Sondring mellom usaklig forskjellsbehandling og habilitetsbestemmelser

42. Det er ikke korrekt som tingretten og lagmannsretten legger til grunn at usaklig forskjellsbehandling ikke fører til inhabilitet jfr. lagmannsrettens uttalelse side 9 nederst.
43. Det som fremgår av mitt brev til tingretten av 2007-12-10 er følgende:
En faktisk forskjellsbehandling rammes ikke av habilitetsbestemmelsene. Derimot vil en faktisk forskjellsbehandling rammes av bestemmelser i straffeloven avhengig av sakens karakter. Videre vil faktisk forskjellsbehandling i andre/tidligere spørsmål normalt føre til inhabilitet ved nye avgjørelser.
44. Grunnen til at faktisk usaklig forskjellsbehandling ikke rammes av habilitetsbestemmelsene er at habilitetsbestemmelsene knytter seg til forhold som eksisterte før avgjørelsen ble truffet.
45. Derimot er det slik at det faktisk er truffet en faktisk usaklig avgjørelse kan gi mistanke om at det eksisterer et forhold som gir grunnlag for inhabilitet.
46. Dersom den faktiske usaklige avgjørelsen skal oppheves på grunn av habilitetshensyn må det altså være på bakgrunn av en slik antagelse om eller bevis knyttet til en omstendighet som eksisterte før avgjørelsestidspunktet.
47. Den usaklige avgjørelse vil ellers i normaltilfellet kunne oppheves basert på lovanvendelsessynspunkter evt. bestemmelsene i EMK art. 6-1.
48. Bestemmelsene i art. 6-1 er nemlig i utgangspunktet knyttet opp mot nettopp usaklig behandling jfr. diskusjonen i anke til Høyesterett av 14. april 2009 avsnitt 8 til 26.
49. Uansett vil faktisk usaklig forskjellsbehandling i tidligere forhold, som anført, normalt føre til inhabilitet fremover i tid, og det er jo der vi er nå.

6. Drøfting påstand

50. For så vidt gjelder påstandene knyttet til saksbehandling i lagmannsretten og tingretten gjelder dette dels denne runde og dels forrige runde.
51. Når bruddene på EMK ikke blir rettet opp av lagmannsretten, jfr. for eksempel i spørsmålet om innsyn, så representerer lagmannsrettens behandling et nytt brudd på EMK.
52. Høyesterettsdommerne Skoghøy, Tjomsland og Øie traff avgjørelse HR-2009-01938-U og vil derfor være inhabile. Det legges til grunn at de ikke bare vil være inhabile ved den aktuelle avgjørelse, men også i fremtiden.
53. Ditto for avgjørelse HR-2009-01039-U som ble truffet av dommerne Tjomsland, Skoghøy og Bårdsen.
54. Bortsett fra de åpenbare rettsgebyrer forutsettes at statens erstatningsansvar utmåles i etterkant.

7. Påstand

7.1 Påstand saksbehandling lagmannsretten

1. Gulating lagmannsretts saksbehandling vedrørende kjennelse av 2009-03-02 sak nr 09-010058ASK-GULA/AVD1 er i strid med EMK art. 6-1
2. Gulating lagmannsretts saksbehandling vedrørende kjennelse av 27.01.2010 er i strid med EMK art. 6-1.
3. Gulating lagmannsretts kjennelse av 27.01.2010 oppheves.

7.2 Påstand saksbehandling tingretten

1. Tingrettsdommer Skålnes saksbehandling jfr. kjennelser av 2008-10-09 og 2009-10-12 er i strid med EMK art. 6-1.
2. Haugaland tingretts saksbehandling av OA Knutsens dødsbo er i strid med EMK art. 6-1.
3. Haugaland tingretts kjennelse av 2009-10-12 oppheves.

7.3 Påstand realitet

1. Saker med tilknytning til OA Knutsens dødsbo overføres til annen tingrett.
2. Saker med tilknytning til O.A. Knutsens dødsbo overføres til annen lagmannsrett.

Subsidiært

3. Tingrettsdommer Arne Vikse kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
4. Tingrettsdommer Skålnes kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.

John F. Knutsen, Torleiv Kvalviksgate 5B, N-4022 Stavanger

Tlf.: 5155 8542 E-post: john@k-d.no

5. Lagdommer Haakon Meyer kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
6. Lagdommer Nina Noss kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
7. Lagdommer Ellen Midtgaard kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
8. Lagdommer Jon Atle Njøs kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
9. Lagdommer Stig Sjong kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.

7.4 Påstand tidligere saksbehandling Høyesterett

1. Høyesteretts kjennelse HR-2009-01938-U er i strid med EMK art. 6-1.
2. Høyesteretts kjennelse HR-2009-01039-U er i strid med EMK art. 6-1
3. Høyesterettsdommer Jens Edvin A. Skoghøy kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
4. Høyesterettsdommer Steinar Tjomsland kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
5. Høyesterettsdommer Toril M. Øie kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.
6. Høyesterettsdommer Arnfinn Bårdsen kjennes inhabil til å behandle spørsmål i forbindelse med OA Knutsens dødsbo.

7.5 Påstand innsyn og saksomkostninger mv

1. John F. Knutsen gis fullt innsyn i sakens og boets dokumenter.
2. Staten erstatter John F. Knutsens saksomkostninger for alle instanser.
3. Staten blir erstatningsansvarlig på grunnlag av brudd på den europeiske menneskerettskonvensjon.

8. Underskrift

Stavanger, 2010-02-05

John F. Knutsen

John F. Knutsen, Torleiv Kvalviksgate 5B, N-4022 Stavanger
Tlf.: 5155 8542 E-post: john@k-d.no

Side 8 av 8